

varja sodobnemu znanstvenemu gledanju na svet in življenje. —

O »Mladi Jugoslaviji« pravi kritik, da je po svoji vsebini in usmerjenosti docela ponesrečen eksperiment in je le poslabšana izdaja »Našega roda«. Tak list je le surogat političnega tednika slabše izdaje, brez kakršne koli osnove. Toliko obetajoči stik s stvarnim življenjem, z vsemi področji družbenega življenja je ostal samo pri obljubah.

Kritik končuje takole: Duhu časa, zahtevam in potrebam najširših slojev delovnega razreda odgovarja realistična, znanstveno utemeljena in zgodovinsko družbeno pogojena metoda pisanja, brez vsake idealizacije in bolne fantazije pa naj bo to leposlovje ali žurnalizem. Na ta način bo šele dobila šola potisk pravi stik z življenjem, šolska mladina pa vsaj približno objektivno-kritičen kompas za oceno in pot v življenje. —

Stanovska organizacija JUU

Iz sekcije

Vse članice in člane JUU, ki se obračajo za informacije in posredovanje direktno na sekcijo, naj prilagajo znamko za odgovor. Na vloge brez priložene znamke sekcija v zmislu sklepa zadnje banovinske skupščine ne bo odgovarjala.

Tajništvo sekcije posluje v času počitnic le vsak delavnik od 8. do 12. ure.

Glavna skupščina bo 18., 19. in 20. avgusta v Beogradu. Dnevni red je objavljen v zadnji številki »Učit. tovariša«.

Sreska društva naj izstavijo svojim zastopnikom na glavni skupščini pooblastila, ki morajo biti opremljena s pečatom s. u. društva in podpisana od predsednika in tajnika. Polnomočje mora vsebovati: 1. ime, službeni znanj, članstvo JUU, kraj službovanja (srez, banovina); 2. katero sresko društvo zastopa in kdaj je bil izvoljen za delegata. Sekcija bo oskrbela pooblastila le za člane svojega upravnega in nadzornega odbora.

Ker je letošnja glavna skupščina radi dokončne ureditve razmer v stanovski organizaciji zelo važna, apelira sekcija na vsa sreska društva, da pošljejo na skupščino polnoštevilno zastopstvo. Delegate in ostale udeležence na glavni skupščini, ki reflektirajo na preskrbo prenočišča, naj javijo sreska društva poimensko sekciji.

VOZNE OLAJŠAVE ZA UDELEŽENCE GLAVNE SKUPŠČINE JUU V BEOGRADU

18., 19. in 20. avgusta 1934.

Ministrstvo prometa je na prošnjo JUU v Beogradu dovolilo udeležencem glavne skupščine z odlokom B./Za. K. Br. 166 od 18. julija 1934, naslednje ugodnosti.

1. Člani in članice JUU, državni uradniki uživajo četrtinsko vožnjo na podlagi uradniške legitimacije.

2. Člani in članice JUU, ki niso državni uradniki, uživajo polovično vožnjo.

Članice in člani pod 1. — državni uradniki, naj kupijo na odhodni postaji vozni listek s 50% popustom, ki ga dobijo na podlagi uradniške legitimacije. Ta vozni listek služi za brezplačno vožnjo pri povratku poleg potrdila o udeležbi od predsedstva skupščine.

Članice in člani pod 2. — naj si nabavijo na odhodni postaji cel vozni listek. Ta listek jim bo služil poleg potrdila predsedstva skupščine za brezplačno vožnjo pri povratku.

Potniki, ki bodo potovali z državnimi ladjami, naj postopajo na sledeči način: Člani in članice pod 1. naj si nabavijo vozni listek s 50% popustom na podlagi svoje uradniške legitimacije. Pri nakupu voznega listka morajo pokazati tudi objavo, izdano od Jugoslovenskega učiteljskega udruženja ali pa člansko legitimacijo. To legitimacijo jim bo odhodna ladijska postaja žigosala in vpisala številko kupljenega voznega listka. Ta vozni listek jim bo služil pri povratku, obenem s potrdilom predsedstva skupščine, za brezplačno vožnjo. Poleg tega mora biti objava izdana od strani JUU ali pa članska legitimacija žigosana tudi od povratne ladijske postaje.

Člani in članice pod 2 naj kupijo na odhodni ladijski postaji cel vozni listek in morajo pokazati objavo od JUU ali pa člansko legitimacijo, ki jo bo odhodna ladijska postaja žigosala in vpisala številko kupljenega voznega listka. Ta cel vozni listek jim bo služil pri povratku za brezplačno vožnjo. Posedovati morajo tudi potrdila predsedstva skupščine, da so se skupščine res udeležili. Povratna ladijska postaja pa mora žigosati objavo, oziroma člansko legitimacijo.

Te vozne olajšave veljajo od 14. avgusta do vključno 24. avgusta za vse vlake razen ekspresnega in za vse razrede razen IV.

Predsednikom s. u. društev, delegatom in ostalim udeležencem glavne skupščine sporočamo, da bomo odpotovali iz Ljubljane 17. avgusta z brzovlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 9. uri dopoldne, iz Zidanega mosta ob 10.06, iz Sevnice 10.25 in iz Brežic ob 10.56. Prihod v Beograd ob 20.15 uri. Sekcija bo rezervirala poseben železniški voz, ki bo primerno označen.

Iz društev:

Poročila:

+ JUU SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO KAMNIK je zborovalo v soboto dne 23. junija 1934. ob 8. uri v Domžalah.

Navzočih 73 tovarišev in tovarišic. Tovariš predsednik odpravi poslednje zborovanje, pozdravi navzoče in se spomni pokojne tovarišice Danice Habjanove. V njen spomin se vsi dvignejo raz sedežev.

O društvenem življenju na vasi predava najprej tovarišica Fajdiga Vida. V svojem referatu oriše izvenšolsko delo učiteljice na vasi. Tudi če ni v vasi nobenega društva, ima učiteljica dovolj prilike za udejstvovanje in delo. Išče stika z ljudstvom, pomaga mu ob vseh prilikah, budi zaupanje in ljubezen.

Inozemsko šolstvo in učiteljstvo

PROSPERITETA IN DEPRESIJA.

Ameriško učiteljstvo je izvečine včlanjeno v »Ameriški učiteljski federaciji«, katere tajnica je mrs. F. C. Hanson. Napačno pa bi bilo misliti, da je ta federacija vsaj približno tako trdno na nogah, kakor katerakoli organizacija ročnih delavcev. Baš učiteljstvo je izpostavljeno neverjetnim nepravilnostim, kakršnih bi se človek niti izdaleč ne nadejal pri tako razvitem narodu kakor so Amerikanci. Bilo bi preobširno, če bi navajal vse žalostne dokaze za to ugotovitev, zadoštuje naj sledeče, kar sem našel v raznih rubrikah.

Sedanja kriza ima zle posledice tudi na ameriško šolstvo, predvsem na učitelje. Šolski odbori so postali izredno tiranski in trgajo ne samo plače, ampak tudi diktirajo kakovost privatnega življenja učiteljem. V mnogih krajih jim prepovedujejo posesti gledališča in hoditi na ples. V drugih jih potome kontrakta prisilijo obiskovati cerkev in učiti v nedeljskih solah. V tem oziru so najslabši šolski odbori v Iowi. V Indiani je 85 odstotkov šolskih odborov, ki delajo razliko med plačo moškimi in ženskam. Enaka plača za enako delo je v mnogih primerih izgubila in učiteljem plačujejo manj radi tega, ker so ženske. V mnogih krajih so bila suspendirana tudi avtomatična zvišanja plač. Neki odbor je oglaševal v časopisih za učiteljico, ki je pripravljena prevzeti službo za najnižjo plačo. Dobilo jo je res meko dekle, ki se je ponudilo za 60 dolarjev na mesec.

Kljub depresiji pa učiteljska federacija stalno raste v članstvu. V zadnjem času je organizirala štiri nove postojanke v Ashvilli, v Minneapolisu, v Chicagu in v El Pasu, Texas.

Tu-le naj bi se zgedovali tisti, ki izstopajo iz organizacije radi neugodnih, osebnih razočaranj.

Estella de Lia, 28 let stara učiteljica, je vsled morečih skrbi obupala nad življenjem. Vrgla se je iz drugega nadstropja na cesto in se smrtno poškodovala. »Jaz sem le breme in ne maram več živeti,« je dejala članom svoje robine. Ze par mesecev ni dobila plače.

Druga stvar, ki je značilna za tako veliko mesto, kakor je Chicago, je bil apel na guvernerjevo komisijo za odpomoč brezposelnim, naj določi del sklada za podpiranje bednih

Tovariš Ostanek pa predava o ureditvi današnjega društvenega življenja na vasi. — Današnje delo učitelja, prosvetnega in gospodarskega delavca je zaradi preobsega dela v posameznih društvih nevzdržno. Za uspešno delo naj se izvrši koncentracija teh v dvoje ali troje, katera pa naj dobe trdno podlago, da bo mogoč trajen obstoj. Ker učitelji delamo po navodilih in nasvetih države, naj se nas pri tem delu zaščiti. Naše delo v ravni črti ni mnogokrat všeč ljudem, katerim je do osebnih ciljev in ne za interese države in naroda. Ker je delo na vasi poverjeno učitelju, naj se tudi upošteva nasvete pri reformah za izboljšanje, katere nudi naša stanovska organizacija. Pri izvenšolskem delu je treba večje požrtvovalnosti in svobode in le na ta način bodo uspehi boljši.

Debata pri tem referatu je bila zelo živahna. V njo je poseglo mnogo tovarišev in tovarišic. Končno predlaga tov. predsednik, naj se izmed članstva izvoli osem članov, ki naj sestavijo spomenico o našem društvenem življenju na vasi. Spomenico sestavijo: Arrigler, Ostanek, Peterlin, Rupnikova, Hrovat, Primožič, Štenovec, Toman, Schubertova, Inkret, Svetina.

Tovariš predsednik poda situacijsko poročilo: stanarina pripravnikov; kontraktualci in dnevničarji bodo nastavljeni. Izvršila se je intervencija zaradi izplačevanja mesečnih plač. K »Učiteljski tiskarni« je pristopilo 23 zadržnikov.

Pri slučajnostih se prečitajo smernice za učne načrte. Banovinski skupščini se predlaga ustanovitev bolniškega zavarovanja za učiteljstvo.

Nato želi tov. predsednik vsem vesele počitnice in zaključni zborovanje.

Gizela Ušeničnik,
tajnica.

A. Arrigler,
predsednik.

učiteljic. Apel je poslala Agnes Clohesy, predsednica učiteljske unije. Med drugim navaja, da se je moralo že veliko število učiteljic obrniti na miloščinske organizacije za pomoč, ker ne morejo dobiti nikjer posojila in so njihovi prihranki pošli, trgovci pa jim nočejo dati ničesar na kredit.

Pri nočnih racijah v lokalih in javnih parkih, mnogokrat najdejo brezposelne učiteljice, ki nimajo niti denarja za stanovanje, da morajo prenočevati kar na prostem.

Ta kratek pogled v propadajočo duševnost Amerike samo potrjuje, kar je napisal o tej deželi vseh možnosti Duhamel v »Prizorih iz bodočega življenja«. Edino pravičnost, spoštovanje človekovega dostojanstva, priznavanje njegovih najelementarnejših pravic, so bila poleg moralnejše pridnosti ona gibalca, ki so ustvarila mogočno, zavidanja vredno Ameriko. Ekstremni tega grozijo upropasti vse dosežanje pridobitve. In če velja to za obljubljeno deželo nebotičnikov, koliko bolj je potrebno, da se tega zavedajo državni vsi dežel, kadar režejo kruh armadam svojih prosvetnih delavcev.

Novosti na knjižnem trgu

—k »Osnova aritmetike«. Tovariš Boršt-nik Srečko je izdal v samozaložbi v »Učiteljski tiskarni« knjižico »Osnova aritmetike«. — O tej knjižici je prinesel »Slovenski narod« v št. 100. sledečo oceno: »Učni pripomoček ob vstopu v srednjo šolo. V samozaložbi jo

izšla pomožna knjižica »Srečko Boršt-nik, Osnova aritmetike«, ki naj služi dijakom, ki prestopajo iz osnovne v srednjo šolo. Knjižica ima daljši dober uvod o namenu, ki ga zasleduje ter o duševnem obzoru dijaka, ko gre v srednjo šolo. Tvarina sama je logično izpeljana in dobro premišljena. Obravnava sicer aritmetiko, a bo koristna tudi v jezikovnem oziru, ker navaja učence tudi k jasnemu izražanju. V dodatku govori tudi o naselitvi Slovanov na Balkan, o slov. blagovest-nikih, o azbukah, slovanskih številkah itd., tako da je knjiga priporočljiva tudi z nacionalnega vidika. »Slovenec« pa je podal v št. 131. sledeče: »Nova pomožna knjižica. Pred kratkim je izšla v samozaložbi knjižica »Osnova aritmetike« od Srečka Boršt-nika. Brošurica je namenjena otrokom, ki prestopajo iz osnovne v srednjo šolo, očitno pred prestopom in še dolgo po prestopu v nižji srednji in podobnih solah. — Enako pa more biti namenjena vsakomur, ki si hoče pridobiti res temelje aritmetike, ako si jih ni pridobil v šolski klopi. — Knjižica vsebuje poleg uvoda in dodatkov 150 točk v obliki vprašanj in odgovorov. Ob-sega 40 strani malega formata. Stane 7 Din, kar je v samozaložbi zelo malo in ni v nikakem razmerju z delom in vrednostjo snovi, kar jo mora priporočiti vsem predmetnim pedagogom na srednji in osnovni stopnji in vsej mladini. — Uvodoma so podani razlogi, zaradi katerih je knjižica nastala, kakor tudi namen. Jedro tvorijo vprašanja in odgovori v šestih poglavjih. Dva dodatka govori o številah v raznih jezikih in o slovanskih šte-vilkah. — Vsa izpeljava je metodično pravi-lna, upošteva starostno stopnjo in dečo duševnost. Smatramo, da je ta knjižica mladini ne samo koristna, temveč potrebna, zelo potrebna in jo zato prav toplo priporočamo. — Podobne ugodne ocene prihajajo od tova-rišev, ki so to knjižico že pregledali. Naj na-vedemo samo ono tov. Franceta Ločniškarja, upravitelja v Mavčicah pri Kranju: »... Knji-žico odlikuje logično izvajanje in točno izra-žanje, kar bo zelo dobro služilo tudi jezikov-nemu pouku. Ni bilo lahko toliko pojmov združiti v nekako neprisljuno celoto. Sodim, da bo s knjižico otrok mnogo pridobil, kar mu bo služilo pri nadaljnem pouku mate-matike. — Mnogo stvari je tudi novih in jih ni tako lahko zaslediti v kakih učnih knji-gah, a so važne.« Ta dobra in potrebna knji-žica izpolnjuje občutno vrzel pri pouku in ustvarjanju temeljev aritmetike. Ni nam znano, da bi drugi narodi posedovali tako delo, ki nudi odgovore na mnoga vprašanja, katera so interesantna in privlačna in zato izpodbujajoča ne samo za mladino, ampak tudi za odrasle. — Ta vprašanja pa službena pedagogika mimohodi — deloma, ker ji ne dopušča čas, deloma pa, ker ji ne ve odgo-vora. — Navedeno knjižico najtopleje pri-poročamo tako učiteljstvu kakor učencem. — Dobra pomoč bo onim, ki so pravkar sprejeti v prvi razred srednje šole, da se med počit-nicami še bolj pripravijo.

Gr.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovane in socialne namene občinsiva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

FR. P. ZAJEC

izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, foto-aparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

Naročajte pri tvrdkah, ki inserirajo

v našem glasilu!

Avgust Agnola
LJUBLJANA
TYRŠEVA CESTA ŠT. 10
Telefon 2478.

Zaloga stekla, porcelana, kamenine, zreal in šip. Kompletno opreme za restavracije, hotele, gostilne, kavarne in bare ter za splošno gospodinjstvo. Luksuzni predmeti.

Pelikan

akvarelne barve

v okroglih komadih za šolsko uporabo. Hitro se topijo pod mokrim čopičem. — Barve so čiste in svetle ter dajejo svežo in živahno sliko. Ne spreminjajo se niti potem ko se posuše.

GÜNTHER WAGNER k. d., Zagreb, pošt. pred. 94

Šolske knjige

za vse kategorije šol in po najnovejših izdajah

šolske zvezke

vsakovrstne, za šolo in domače vaje

šolske potrebščine

za vse mogoče šolske zahteve

Vam nudi vedno

KNJIGARNA „UČITELJSKE TISKARNE“

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA 6 — MARIBOR, TYRŠEVA ULICA 44